

**BOSNA I HERCEGOVINA  
MINISTARSTVO PRAVDE**

**PREDNACRT**

**ZAKON**

**O POLITIČKIM STRANKAMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, oktobar 2013. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma održanoj \_\_\_\_\_ i na sjednici Doma naroda, održanoj \_\_\_\_\_, usvojila je

**ZAKON  
O POLITIČKI STRANKAMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

**DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

**Član 1.  
(Predmet zakona)**

Ovim zakonom uređuju se način ostvarivanja slobode političkog organizovanja i djelovanja građana putem političkih stranaka, pojam, uslovi, način osnivanja i pravni položaj, organizovanje, registracija, udruživanje, prestanak rada političkih stranaka i druga pitanja značajna za rad političkih stranaka.

**Član 2.  
(Pojam političke stranke)**

(1) Politička stranka, u smislu ovog Zakona, je organizacija slobodno i dobrovoljno udruženih građana, osnovana radi ostvarivanja političkih ciljeva demokratskim oblikovanjem političke volje građana i učešća na izborima.

(2) Političkom strankom u smislu stava (1) ovog člana smatra se udruženje čiji su ciljevi izraženi u programu i statutu, usmjereni na stvaranje i oblikovanje političke volje, te političko djelovanje građana.

(3) Politička stranka ima svojstvo pravnog lica.

**Član 3.  
(Javnost rada)**

(1) Djelovanje političke stranke je javno.

(2) Izuzetno, politička stranka može isključiti javnost u slučajevima predviđenim statutom političke stranke.

**Član 4.  
(Djelovanje političke stranke)**

(1) Politička stranka koja je registrovana na teritoriji Bosne i Hercegovine ima slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH).

(2) Na teritoriji BiH ne mogu djelovati političke stranke koje nisu registrovane u skladu sa ovim Zakonom i zakonima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

**Član 5.  
(Ograničenja u djelovanju)**

Zabranjeno je osnivanje i djelovanje političke stranke čiji su statutarni ili programski ciljevi usmjereni na nasilno mijenjanje Ustavnog poretka BiH, narušavanje teritorijalne cjelovitosti BiH, kršenje Ustavom zajamčenih ljudskih prava i sloboda, izazivanje i podsticanje nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili netrpeljivosti, te diskriminacije po bilo kom osnovu.

**Član 6.  
(Pravni status)**

(1) Politička stranka se upisuje u Registar političkih stranaka (u daljem tekstu: Registar).

(2) Danom upisa u Registar politička stranka stiče svojstvo pravnog lica.

(3) Registar vodi Ministarstvo pravde BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde).

(4) Ministar pravde BiH (u daljem tekstu: Ministar pravde) propisaće obrasce i način vođenja Registra političkih stranaka.

(5) Registrar je javan.

**Član 7.  
(Obavljanje privredne djelatnosti)**

Politička stranka može obavljati privrednu i drugu djelatnost u skladu sa zakonom.

**Član 8.  
(Zabrana učlanjivanja u međunarodne asocijacije)**

Politička stranka se ne može učlanjivati u međunarodne asocijacije čiji ciljevi nisu u skladu sa odredbama člana 5. ovog Zakona.

**DIO DRUGI - OSNIVANJE POLITIČKE STRANKE**

**Član 9.  
(Osnivači)**

(1) Političku stranku može osnovati najmanje 500 punoljetnih, poslovno sposobnih državljanima BiH, koji svojevoljno potpišu izjavu o osnivanju političke stranke (u daljem tekstu: izjava).

(2) Politička stranka ima pravo, osnovati i druge organizacione oblike (podružnica, ograna i sl.).

(3) Politička stranka je dužna Ministarstvu pravde prijaviti osnivanje drugih organizacionih oblika iz stava (2) ovog člana, u roku od 15 dana od dana osnivanja istih.

(4) Drugi organizacioni oblici iz stava 2. ovog člana nemaju svojstvo pravnog lica.

(5) Ministar pravde propisaće obrasce i postupak prijave osnivanja i djelovanja drugih organizacionih oblika iz stava (2) ovog člana, što će se urediti Pravilnikom o načinu vođenja registra političkih stranaka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Pravilnik).

(6) Članom političke stranke može pod jednakim uslovima propisanom ovim Zakonom i statutom političke stranke postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin BiH.

(7) Nosioci sudske i tužilačke funkcije, profesionalni pripadnici policije i vojske, kao i druga lica čija funkcija je u skladu sa zakonom nespojiva sa članstvom u političkoj stranci ne mogu biti osnivači političke stranke.

**Član 10.  
(Evidencija članova političke stranke)**

(1) Politička stranka vodi evidenciju o svojim članovima koja obavezno sadrži: ime i prezime, prebivalište i adresu, JMBG građana člana političke strane, datum učlanjenja u političku stranku i prestanak članstva u političkoj stranci.

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se u pisanim oblicima kao jedinstvena centralna elektronska baza podataka.

**Član 11.  
(Sadržaj i ovjera izjave)**

(1) Izjava iz člana 9. stav (1) ovog Zakona sadrži sljedeće podatke:

- a) ime i prezime osnivača političke stranke;
- b) datum i mjesto rođenja osnivača političke stranke;
- c) prebivalište osnivača političke stranke;
- d) jedinstveni matični broj osnivača političke stranke;
- e) naziv političke stranke;
- f) prihvatanje statuta političke stranke i programa političke stranke;
- g) datum potpisivanja izjave;
- h) potpis osnivača političke stranke.

(2) Izjava mora biti ovjerena kod nadležnog organa.

(3) Ministar pravde propisaće obrasce izjave koji je sastavni dio Pravilnika iz člana 9. stav (5) ovog Zakona.

**Član 12.**  
**(Osnivačka skupština)**

Politička stranka se osniva na osnivačkoj skupštini donošenjem:

- a) odluke o osnivanju političke stranke;
- b) statuta političke stranke;
- c) programa političke stranke i
- d) izborom lica ovlašćenog za zastupanje političke stranke.

**Član 13.**  
**(Odluka o osnivanju)**

(1) Odluka o osnivanju političke stranke sadrži: naziv, skraćeni naziv, sjedište i adresu političke stranke, osnovne ciljeve političke stranke i podatke o licu ovlašćenom za zastupanje političke stranke.

(2) Sastavni dio odluke o osnivanju čine izjave osnivača o osnivanju političke stranke.

**Član 14.**  
**(Statut političke stranke i program političke stranke)**

(1) Politička stranka ima svoj statut i program.

(2) Statut političke stranke sadrži:

- a) naziv, skraćeni naziv, simbol vizuelnog identiteta i sjedište političke stranke;
- b) programske ciljeve političke stranke;
- c) način prijema i isključenja članova političke stranke;
- d) prava i obaveze i odgovornosti članova političke stranke;
- e) sastav, ovlašćenja, način odlučivanja, način izbora i opoziva, mandat organa političke stranke;
- f) predstavljanje i zastupanje političke stranke;
- g) proceduru odlučivanja o kandidovanju i načinu izbora organa političke stranke,
- h) unutrašnju organizaciju političke stranke;
- i) proceduru utvrđivanja kandidata u postupku izbora organa vlasti;
- j) način obezbjeđenja afirmativne akcije radi ostvarenja ravnopravnosti polova u postupku izbora organa političke stranke;
- k) sredstva za rad i odgovornost za materijalno i finansijsko poslovanje političke stranke;
- l) način obavljanja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja;
- m) postupak odlučivanja u slučaju spajanja političke stranke;
- n) postupak donošenja odluke o udruživanju u saveze političke stranke (koalicije);
- o) postupak donošenja odluke o učlanjenju u međunarodne organizacije;
- p) postupak odlučivanja o prestanku rada političke stranke;
- r) postupak odlučivanja o imovini političke stranke u slučaju prestanka rada političke stranke ili spajanja političke stranke;
- s) postupak promjene statuta političke stranke;
- t) način ostvarivanja javnosti rada političke stranke, kao i druga pitanja od značaja za rad i djelovanje političke stranke.

(3) Program političke stranke sadrži opis političkih ciljeva, vrijednosti i načela za koje se političke stranke zalaže.

**Član 15.**  
**(Predstavljanje i zastupanje političke stranke)**

(1) Političku stranku zastupa i predstavlja lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje političke stranke (u daljem tekstu: zastupnik političke stranke) imenovan na način propisan statutom političke stranke.

(2) Akt o izboru, odnosno imenovanju zastupnika političke stranke obavezno sadrži: ime i prezime, prebivalište i adresu i JMBG građana zastupnika političke stranke.

(3) Zastupnik političke stranke dužan je da se pridržava ovlaštenja utvrđenih statutom političke stranke i odlukama nadležnih organa političke stranke.

**Član 16.**  
**(Dostupnost podataka, programa, statuta i drugih općih akata političke stranke)**

Politička stranka je dužna da učini javno dostupnim putem interneta osnivački akt, ime i prezime zastupnika političke stranke, program, statut političke stranke i druge opće akte političke stranke ako ih donosi.

**Član 17.**  
**(Naziv i skraćeni naziv)**

(1) Naziv i skraćeni naziv političke stranke upisuje se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Naziv i skraćeni naziv političke stranke može se upisati i na jeziku nacionalnih i etničkih grupa, s tim što naziv na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini mora biti upisan na prvom mjestu.

(3) U međunarodnoj komunikaciji politička stranka može koristiti naziv preveden na strani jezik.

**Član 18.**  
**(Simboli vizuelnog identiteta političke stranke)**

(1) Politička stranka može imati simbole vizuelnog identiteta (znak, logotip i druge simbole), u skladu sa statutom političke stranke.

(2) Simboli vizuelnog identiteta ne mogu biti identični simbolima druge političke stranke.

(3) U pravnom prometu politička stranka može upotrebljavati svoj registrovani naziv, skraćeni naziv i oznaku.

(4) Naziv političke stranke ne smije sadržati ime strane države, stranog pravnog ili fizičkog lica.

**Član 19.**  
**(Zaštita naziva, skraćenog naziva i simbola vizuelnog identiteta političke stranke)**

(1) Naziv, skraćeni naziv i simbol vizuelnog identiteta moraju se razlikovati od naziva, skraćenog naziva i simbola druge registrovane političke stranke ili političke stranke koja je prestala sa radom, pod uslovom da od dana prestanka nije prošlo manje od četiri godine i ne smiju biti takvi da građane dovode u zabunu ili povređuju njihova moralna osjećanja.

(2) Politička stranka koja je nastala, shodno članu 25. ovog Zakona, spajanjem dvije ili više političkih stranaka ima pravo na trajnu zaštitu naziva, skraćenog naziva i simbola vizuelnog identiteta političkih stranaka koje su izvršile proces spajanja.

(3) Politička stranka koja smatra da se njen naziv, skraćeni naziv i simbol vizuelnog identiteta suštinski ne razlikuju od naziva, skraćenog naziva i simbola vizuelnog identiteta kasnije upisane političke stranke, što nedvosmisleno izaziva zabunu u javnosti, ima pravo da, tužbom pred nadležnim sudom, zahtijeva brisanje iz Registra spornog naziva, skraćenog naziva i simbola vizuelnog identiteta.

## **DIO TREĆI - UPIS U REGISTAR POLITIČKE STRANKE**

### **Član 20. (Vođenje registra)**

- (1) Registrar političkih stranaka vodi Ministarsvo pravde.
- (2) Način upisa i vođenja Registra iz stava (1) ovog člana bliže propisuje Ministar pravde Pravilnikom iz člana 9. stav (5) ovog Zakona.

### **Član 21. (Sadržaj Registra)**

U Registar se upisuju naziv, skraćeni naziv, sjedište i adresa političke stranke; datum osnivanja političke stranke; datum donošenja programa i statuta političke stranke, odnosno njihovih izmjena; datum podnošenja prijave za upis u Registar; lično ime, prebivalište i adresa i JMBG zastupnika političke stranke, članstvo u širim političkim savezima u zemlji i inostranstvu; broj i datum donošenja rješenja o upisu, promjeni podataka i brisanju političke stranke iz registra; zabilješka o obnovi upisa u registar; zabilješka o pokretanju postupka za zabranu rada političke strane; prestanak i zabrana rada političke stranke.

### **Član 22. (Prijava za upis u Registar)**

(1) Prijavu za upis u Registar podnosi lice ovlašćeno za zastupanje i predstavljanje političke stranke.

(2) Prijava se može predati lično ili poslati putem pošte.

(3) Političke stranke koje se registruju u skladu sa odredbama ovog Zakona obavezna su da uplate administrativnu taksu za upis u Registar političkih stranaka u skladu sa Zakonom o administrativnim takšama Bosne i Hercegovine.

(4) Uz prijavu za upis u Registar potrebno je priložiti:

- a) odluku o osnivanju političke stranke;
- b) statut političke stranke;
- c) program političke stranke;
- d) dokaz o uplati administrativne takse;

e) dokaz da osnivači, osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje, kao i članovi upravnih tijela nisu obavljali te ili slične dužnosti u nekoj političkoj stranci koja je kršila propise o obavezi dostavljanja finansijskog izvještaja Centralnoj izbirnoj komisiji Bosne i Hercegovine koji izdaje Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

(5) U slučaju da uz prijavu za upis nisu priložena potrebna dokumenta, Ministarstvo pravde će, u roku od deset dana od dana prijema prijave, pismeno zatražiti kompletiranje registarske dokumentacije.

(6) Ukoliko politička stranka, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja Ministarstva pravde, ne kompletira registarsku dokumentaciju smatraće se da je politička stranka povukla prijavu za upis u Registar.

(7) Ministarstvo pravde ovlašćenom licu za zastupanje i predstavljanje političke stranke izdaje potvrdu o prijemu prijave.

(8) Registar je javna knjiga.

### **Član 23. (Rješenje o upisu u Registar)**

(1) Ministarstvo pravde donosi rješenje o upisu političke stranke u Registar.

(2) Upis u Registar izvršiće se u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za upis.

(3) Ukoliko se upis u Registar ne izvrši u roku iz stava (2) ovog člana, smatraće se da je upis izvršen prvog radnog dana po isteku tog roka.

(4) Politička stranka počinje sa radom u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima od dana upisa u Registar.

(5) Ministarstvo pravde objavljuje rješenje o upisu političke stranke u Registar u "Službenom glasniku BiH".

**Član 24.**  
**(Upis promjene podataka u Registar)**

(1) Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje političke stranke dužno je da, u roku od 30 dana od dana izvršenih promjena u statutu i programu političke stranke i u slučaju izbora novog lica za zastupanje i predstavljanje političke stranke, podnese prijavu za upis novih podataka kod Ministarstva pravde.

(2) Ministarstvo pravde će sprovesti postupak upisa novih podataka, u skladu sa ovim Zakonom i Zakonom o upravnom postupku.

(3) Rješenje o upisu novih podataka objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

**DIO ČETVRTI - UDRUŽIVANJE I SPAJANJE POLITIČKIH STRANAKA**

**Član 25.**  
**(Udruživanje i spajanja političkih stranaka u šire političke saveze)**

(1) Politička stranka se može udruživati u šire političke saveze u zemlji i inostranstvu, pri čemu zadržava svoj pravni subjektivitet.

(2) Politička stranka se može spojiti sa drugom ili drugim političkim strankama koje se vode u Registru radi stvaranja nove političke stranke ili koalicije i u tom slučaju gubi svoj pravni subjektivitet, a novi pravni subjekat postaje politička stranka ili koalicija koja je nastala spajanjem dvije ili više političkih stranaka.

(3) Međusobna prava i obaveze stranaka udruženih u novu političku stranku ili koaliciju regulišu se ugovorom koji mora biti sačinje u pisanoj formi, ovjeren kod nadležnog organa i dostavljen Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine i Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

(4) Ugovorom iz stava (3) ovog člana utvrđuje se:

a) naziv nove političke stranke ili koalicije;

b) obim ovlaštenja i lica ovlaštena za zastupanje nove političke stranke ili koalicije što uključuje i poslove iz nadležnosti Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine

c) način raspodjele budžetskih stedstava dobijenih za finansiranje nove političke stranke ili koalicije, u slučaju raskida ugovora.

(5) Odredbe člana 19. stav (1) ovog Zakona primjenjuju se i na novu političku stranku ili koaliciju.

**Član 26.**  
**(Upis u registar političke stranke koja je nastala spajanjem političkih stranaka)**

(1) Politička stranka ili koalicija koja je nastala spajanjem dvije ili više političkih stranaka upisuje se u Registar tako što, uz prijavu za upis, prilaže:

a) odluku o spajanju političkih stranaka;

b) izvještaj o objedinjenoj imovini (bilans stanja);

c) statut nove političke stranke;

d) program nove političke stranke;

e) podatke o licu ovlašćenom za zastupanje i predstavljanje političke stranke ili koalicije.

(2) Postupak upisa u Registar političke stranke iz stava (1) ovog člana vrši se po odredbama ovog Zakona.

**DIO PETI - PRESTANAK POLITIČKE STRANKE**

**Član 27.**  
**(Brisanje političke stranke iz Registra)**

- (1) Politička stranka prestaje da postoji brisanjem iz Registra.
- (2) Ministarstvo pravde će rješenjem izbrisati političku stranku iz Registra, ukoliko:
- a) Ustavni sud odluči da akti političke stranke nisu saglasni sa Ustavom i zakonom;
  - b) nadležni sud odluči da se naziv, skraćeni naziv ili simbol vizuelnog identiteta suštinski ne razlikuju od naziva, skraćenog naziva ili simbola vizuelnog identiteta političke stranke koja je ranije upisana u Registar;
  - c) nadležni sud odluči da su naziv, skraćeni naziv ili simbol vizuelnog identiteta političke stranke jednaki ili slični nazivima ili simbolima institucija;
  - d) se politička stranka spoji sa drugom ili drugim političkim strankama.
- (3) Odmah nakon brisanja političke stranke Ministarstvo pravde će obavijestiti političku stranku.
- (4) Ministarstvo pravde će pokrenuti postupak za brisanje političke stranke iz Registra, ukoliko:
- a) organ utvrđen statutum političke stranke doneše odluku o prestanku rada političke stranke;
  - b) ustanovi da je upis političke stranke bio obavljen na osnovu neistinitih podataka;
  - c) ustanovi da, u roku od jedne godine od isteka mandata utvrđenog statutom političke stranke, političke stranke još uvijek nije izabrala svoje statutarne organe;
  - d) politička stranka samostalno ili u koaliciji šest godina nije učestvovala na parlamentarnim ili lokalnim izborima.
- (5) Ministarstvo pravde će obavijestiti političku stranku o početku postupka brisanja iz Registra i pozvati je da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o tome izjasni.
- (6) Ministarstvo pravde donosi rješenje o brisanju političke stranke iz Registra, u roku od 15 dana od dana isteka roka za izjašnjavanje iz stava (5) ovog člana.
- (7) Rješenje o brisanju se objavljuje u "Službenom glasniku BiH".
- (8) Protiv rješenja o brisanju se ne može voditi upravni postupak, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (9) U slučaju brisanja iz Registra, sredstva koja pripadaju političkoj stranci iz državnog budžeta vraćaju se budžet (puni naziv).

**DIO ŠESTI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA**

**Član 28.**  
**(Nadzor)**

Nadzor nad primjenom ovog Zakona obavlja Ministarstvo pravde putem upravne inspekcije.

**DIO SEDMI - KAZNENE ODREDBE**

**Član 29.**  
**(Prekršaji)**

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj politička stranka koja se, po vlastitoj želji po prvi put registruje u skladu sa odredbama ovog Zakona, ako:
- a) se organizuje na način suprotan odredbama ovog Zakona;
  - b) djeluje prije upisa u Registar;
  - c) u svom djelovanju ne upotrebljava naziv, skraćeni naziv i simbol vizuelnog identiteta, upisan u Registar;
  - d) u utvrđenom roku Ministarstvo pravde ne obavijesti o svakoj promjeni bitnih podataka koji se upisuju u Registar.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100,00 do 1.000,00 KM i lice koje zastupa i predstavlja političku stranku.

(3) Odredbe iz st. (1) i (2) ovog člana ne odnose se na političke stranke koje nisu iskazale želju za registraciju, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

## DIO OSMI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Član 30.

#### (Podzakonski akti)

Ministarstvo pravde će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti propise za provođenje ovog Zakona.

### Član 31.

#### (Preregistracija političkih stranaka)

(1) Političke stranke registrovane po drugim propisima, kao i političke stranke koje se po prvi put registruju, a koje žele da se registruju u skladu sa ovim Zakonom, imaju obavezu da usklade svoje akte sa odredbama ovog Zakona i da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona dostave Ministarstvu pravde usklađene akte o registraciji političke stranke.

(2) Politička stranka iz stava (1) ovog člana može promijeniti svoj naziv, skraćeni naziv i simbol vizuelnog identiteta.

(3) Političke stranke koje se registruju u skladu sa odredbama stava (1) ovog člana nisu obvezni da plaćaju administrativnu taksu.

### Član 32.

#### (Supsidijarana primjena Zakona o upravnom postupku)

Na pravila postupka, u svim pitanjima koja nisu pripisana ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

### Član 33.

#### (Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o političkim organizacijama ("Službeni list SRBiH", broj 27/91).

### Član 34.

#### (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH broj \_\_\_\_\_/13  
\_\_\_\_\_ 2013. godine  
Sarajevo

Predsjedavajući  
Zastupničkog doma  
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući  
Doma naroda  
Parlamentarne skupštine BiH

## O B R A Z L O Ž E N J E

### I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini je sadržan u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojim odredbama je Parlamentarna skupština odgovorna za donošenje zakona.

### II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je u okviru razmaraanja izvještaja Centralne izborne komisije BiH za 2011. godinu, konstatovala da je stalno iniciranje odgovarajućih zakonskih izmjena od strane CIKBiH-a potvrda potrebe za odgovarajućim zakonodavnim reformama, odnosno reformama kojim bi se doprinijelo jačanju demokratskih izbora i povjerenja javnosti u izabranu vlast. CIKBiH je na osnovu zapažanja i stečenih iskustava u primjeni zakona iz njene nadležnosti, predložila između ostalog, i donošenje Zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je, na 29. sjednici održanoj 07.06.2012. godine, usvojio Izvještaj o sprovođenju zakona u nadležnosti Centralne izborne komisije BiH za 2011. godine, sa preporukama i iste dostavio Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi realizacije.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nakon razmatranja preporuka, aktom broj: 05-07-1-1848-41/12 od 21.06.2012. godine, dostavilo Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine Obavijest o zaključcima Vijeća ministara BiH sa 11. sjednice održane 20.06.2012. godine kojim je, između ostalog, zadužilo Ministarstvo pravde BiH za realizaciju preporuke pod tačkom č) koja glasi:

„usvojiti Zakon o političkim strankama u Bosni i Hercegovini.“

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je nakon sveobuhvatne analize važećih propisa, a obzirom na činjenicu da se radi o vrlo osjetljivoj i kompleksnoj materiji, smatralo potrebnim da se u izradu Zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini uključe i druge institucije čije se nadležnosti direktno ili indirektno odnose na materiju koju će regulisati predmetni zakon.

Obzirom da u svojim preporukama CIKBiH navodi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvo civilnih poslova BiH, kao institucije koje mogu doprinijeti odgovarajućim zakonodavnim reformama u ovoj oblasti, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je smatralo potrebnim da se u izradu Zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini uključe i predstavnici navedenih institucija.

Također se imalo u vidu da se pri izradi ovog Nacrta zakona treba posebno voditi računa o finansijskom aspektu, i u tom smislu obezbjediti i stav nadležne institucije, imajući u vidu složenu finansijsku situaciju u državi, te eventualnu potrebu obezbeđivanja dodatnih finansijskih sredstava za implementaciju samog zakona.

Shodno navedenom, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je aktom broj 08-02-25-7447/12 od 18.10.2012. godine uputilo Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Informaciju u vezi sa realizacijom zaključka sa 11. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održane dana 20.06.2012. godine, sa Prijedlogom odluke o formiranju interresorne radne grupe za izradu Nacrta zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini.

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je na 36. sjednici održanoj 23.01.2013. godine, donijelo Odluku o formiranju Interresorne radne grupe za izradu Nacrta zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini, koja je stupila na snagu 23.07.2013. godine.

Interresornu radnu drupu za izradu Nacrta zakona o političkim strankama u Bosni i Hercegovini sačinavaju predstavnici slijedećih institucija:

- a) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine- 1 predstavnik;
- b) Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine- 1 predstavnik;
- c) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine - 1 predstavnik;
- d) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine - 1 predstavnik;
- e) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine - 1 predstavnik;
- f) Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine-1 predstavnik.

### **III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA**

**Članom 1.** propisan je predmet zakona te da se istim uređuje način ostvarivanja slobode političkog organizovanja i djelovanja građana putem političkih stranaka, pojama, uslovi, način osnivanja i pravni položaj, organizovanje, registracija, udruživanje, prestanak rada političkih stranaka i druga pitanja značajna za rad političkih stranaka.

**Članom 2.** propisan je pojam političke stranke kao i da je politička stranka organizacija slobodno i dobrovoljno udruženih građana, osnovana radi ostvarivanja političkih ciljeva demokratskim oblikovanjem političke volje građana i učešća na izborima te da ista ima svojstvo pravnog lica.

**Članom 3.** propisano je da je djelovanje političke stranke javno i da se javnost može isključiti samo u slučajevima predviđenim statutom političke stranke.

**Članom 4.** propisano je da politička stranka koja je registrovana na teritoriji Bosne i Hercegovine ima slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, te da na teritoriji BiH ne mogu djelovati političke stranke koje nisu registrovane u skladu sa ovim Zakonom i zakonima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

**Članom 5.** propisana su ograničenja u djelovanju u kom smislu je navedeno da je zabranjeno osnivanje i djelovanje političke stranke čiji su statutarni ili programski ciljevi usmjereni na nasilno mijenjanje Ustavnog poretka BiH, narušavanje teritorijalne cjelovitosti BiH, kršenje Ustavom zajamčenih ljudskih prava i sloboda, izazivanje i podsticanje nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili netrpeljivosti, te diskriminacije po bilo kom osnovu.

**Članom 6.** propisan je status političkih stranka i utvrđena obaveza političkih stranaka da se upisuju u Registar političkih stranaka koji je javan i koji vodi Ministarstvo pravde BiH.

**Članom 7.** propisano je da politička stranka može obavljati privrednu i drugu djelatnost u skladu sa zakonom.

**Članom 8.** propisana je zabrana političkoj stranki da se učlanjuje u međunarodne asocijacije čiji ciljevi nisu u skladu sa odredbama člana 5. ovog Zakona.

**Članom 9.** Nacrta zakona reguliše se materija vezana za osnivanje političke stranke te se propisuje da političku stranku može osnovati najmanje 500 punoljetnih, poslovno sposobnih državljanina BiH, koji svojevoljno potpišu izjavu o osnivanju političke stranke, da politička stranka ima pravo, osnivati i druge organizacione oblike (podružnica, ograna i sl.), da je politička stranka dužna Ministarstvu pravde prijaviti osnivanje drugih organizacionih oblika u roku od 15 dana od dana osnivanja istih, da drugi organizacioni oblici (podružnica, ograna i sl.) nemaju svojstvo pravnog lica. da ministar pravde propisuje obrasce i postupak prijave osnivanja i djelovanja drugih organizacionih oblika, da članom političke stranke može pod jednakim uslovima propisanom ovim Zakonom i statutom političke stranke postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin BiH, te da nosioci sudske i tužilačke funkcije, profesionalni pripadnici

policije i vojske, kao i druga lica čija funkcija je u skladu sa zakonom nespojiva sa članstvom u političkoj stranci ne mogu biti osnivači političke stranke.

**Članom 10.** propisana je evidencija članova političke stranke te se navodi da politička stranka vodi evidenciju o svojim članovima koja obavezno sadrži: ime i prezime, prebivalište i adresu, JMBG građana člana političke strane, datum učlanjenja u političku stranku i prestanak članstva u političkoj stranci i da se evidencija vodi u pisanom obliku kao jedinstvena centralna elektronska baza podataka.

**Članom 11.** propisan sadržaj i ovjera izjave koji svojevoljno potpisuju osnivači političke stranke-. Pored taksativno nabrojanih podataka koje izjava treba sadržavati i ista mora biti ovjerena od strane nadležnog organa na obrascima koje propisuje ministar pravde.

**Članom 12.** propisan je način osnivanja političke stranke, kao i koji osnivački dokumenti se donose u postupku osnivanja, odnosno na osnivačkoj skupštini.

**Članom 13.** decidno je propisano šta sadrži odluka o osnivanju političke stranke, kao i da sastavni dio Odluke o osnivanju čine izjave osnivača o osnivanju političke stranke.

**Članom 14.** je propisano da politička straka ima Statut političke stranke i Program političke stranke, kao i osnovni elementi sadržaja Statuta i Programa.

**Članom 15.** propisano je da političku stranku zastupa i predstavlja lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje političke stranke imenovan na način propisan Statutom političke stranke, sadržaj akta o izboru, odnosno imenovanju zastupnika političke stranke.

**Članom 16.** propisano je da je politička stranka dužna da učini javno dostupnim putem interneta osnivački akt, ime i prezime zastupnika političke stranke, program, statut političke stranke i druge opće akte političke stranke ako ih donosi.

**Članom 17.** propisano je šta se upisuje u nazivu i skraćenom nazivu političke stranke, na kom jeziku se upisuje, kao i način korištenja naziva političke stranke u međunarodnoj komunikaciji.

**Članom 18.** propisano je da politička stranka može imati simbole vizuelnog identiteta, u skladu sa statutom političke stranke, da simboli vizuelnog identiteta ne mogu biti identični simbolima druge političke stranke, te da politička stranka u pravnom prometu može upotrebljavati svoj registrovani naziv, skraćeni naziv i oznaku. Također je propisano da naziv političke stranke ne smije sadržati ime strane države, stranog pravnog ili fizičkog lica.

**Članom 19.** propisana je zaštita naziva, skraćenog naziva i simbola vizuelnog identiteta političke stranke.

**Članom 20.** propisano je vođenje registra i način upisa i vođenja Registra.

**Članom 21.** propisan je sadržaj registra.

**Članom 22.** propisan je način i postupak podnošenja prijave za upis u registar, kao i da je registar javna knjiga.

**Članom 23.** propisan je postupak donošenja rješenja o upisu u registar, od kada politička stranka počinje sa radom, kao i da se rješenje o upisu političke stranke u registar objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

**Članom 24.** propisan postupak promjene podataka u Registru koji se vodi u skladu sa ovim Zakonom i Zakonom o upravnom postupku, kao i da se rješenje o upisu novih podataka objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

**Članom 25.** propisan je postupak udruživanja i spajanja političkih stranaka u šire političke saveze, kao i način regulisanja međusobnih prava i obaveze stranaka udruženih u novu političku stranku ili koaliciju.

**Članom 26.** propisan je način upisa u registar političke stranke koja je nastala spajanjem političkih stranaka.

**Članom 27.** propisan je postupak prestanka rada i brisanja iz registra političke stranke.

**Članom 28.** propisano je da nadzor nad primjenom ovog Zakona obavlja Ministarstvo pravde putem upravne inspekcije.

**Članom 29.** propisane su prekršajne odredbe.

**Članom 30.** propisan je rok za donošenje podzakonskih akata koji se odnose na provođenje ovog Zakona.

**Članom 31.** propisana je preregistracija političkih stranaka koje žele da se registruju u skladu sa ovim Zakonom.

**Članom 32.** propisano je da se na pravila postupka, u svim pitanjima koja nisu pripisana ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

**Članom 33.** propisan propisan je prestanak važenja Zakona o političkim organizacijama ("Službeni list SRBiH", broj 27/91).

**Članom 34.** propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

## **VI - POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA**

Primjena i provođenje ovog zakona ne zahtijeva dodatna finansijska sredstva.